

7. Tilastotoimisto

Vuoden alkaessa oli tilastotoimisto toiminut 40 vuotta. Tämän johdosta järjestettiin kaupunginkellariin kahvitarjoilu, jossa edellisen toimintavuoden aikana myönnettyt ansiomerkit jaettiin.

Edellisen vuoden aikana tehdyt esitykset virkojen järjestelyistä ja palkkojen korottamisesta johtivat kertomusvuoden aikana tulokseen. Helmikuun 1 p:stä alkaen perustettiin 2 21.palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa. Maaliskuun 1 p:stä alkaen lakkautettiin kirjaston- ja arkistonhoitajan virka ja perustettiin 25.palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluva kirjasto- ja arkistotamanuenssin virka. 28.palkkaluokkaan kuuluvista vakinaisista apulaisaktuaarin viroista siirrettiin toinen 32:nteen ja toinen 30.palkkaluokkaan maaliskuun 1 p:stä. Samaten siirrettiin tilapäinen apulaisaktuaarin virka maaliskuun 1 p:stä alkaen 28:nnesta 32.palkkaluokkaan. Kuoppakorotuksessa siirrettiin toimistopäällikön virka 42:nnesta 44:nteen, 2 aktuaarin virkaa 34:nneistä 36:nteen ja 2 aktuaarin virkaa 32:nnesta 34.palkkaluokkaan, kaikki taannehtivasti lokakuun 1 p:stä 1950 alkaen.

Kertomusvuoden aikana teki tilastotoimisto esitykset tilapäisen apulaisaktuaarin viran muuttamisesta tilapäiseksi aktuaarinviraksi, 2 tilapäisen toimistoapulaisen viran siirtämisestä 18:nnesta 20.palkkaluokkaan sekä sääntöpalkkaisen apulaisaktuaarin viran siirtämisestä 30:nneistä 32 palkkaluokkaan, mutta esitykset hylättiin. Toimiston esityksestä päätti kaupunginhallitus sittemmin tammikuun 1 p:stä 1952 alkaen vakinaistaa 32.palkkaluokan apulaisaktuaarin ja 2 18.palkkaluokan toimistoapulaisen tilapäistä virkaa.

Henkilökunta. Marraskuun 29 p:nä kuoli toimistoapulainen H.M. Suolahti, joka vuodesta 1937 lähtien oli ollut tilastotoimiston palveluksessa.

Sääntöpalkkaisiin virkoihin kaupunginhallitus valitsi: 21.palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan helmikuun 1 p:stä alkaen toimistoapulaiset L.O. Arjomaa ja A.T. Railio, 20.palkkaluokan toimistoapulaisen virkoihin huhtikuun 1 p:stä alkaen toimistoapulaiset E.M. Järnefelt ja M.M. Markkula, kirjasto- ja arkistotamanuenssin virkaan toukokuun 1 p:stä alkaen toimistoapulainen, filosofian maisteri L.E. Ruotsalainen, 23.palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan kesäkuun 1 p:stä alkaen toimistoapulainen E.M.N. Inberg, 18.palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan kesäkuun 1 p:stä alkaen tilapäiset toimistoapulaiset E.E. Unkari ja A-M. Korte, 20.palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan heinäkuun 1 p:stä alkaen toimistoapulainen S.I. Anijärvi ja elokuun 1 p:stä alkaen toimistoapulainen E.I. Rydberg, 21.palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan heinäkuun 1 p:stä alkaen toimistoapulainen E.M. Järnefelt, 18.palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan syyskuun 16 p:stä alkaen tilapäiset toimistoapulaiset A.I. Åström ja E.M. Spolander ja tammikuun 1 p:stä 1952 alkaen tilapäiset toimistoapulaiset A.C. Lindfors ja A.A. Seppelin sekä 32.palkkaluokan apulaisaktuaarin virkaan tammikuun 1 p:stä 1952 alkaen tilapäinen apulaisaktuaari, filosofian maisteri K.E. Bruun ja filosofian maisteri O.O. Viitaila.

Omasta pyynnöstään erosivat tilastotoimiston palveluksesta apulaisaktuaari V.M. Krisé joulukuun 31 p:nä ja toimistoapulainen H.H. Sundholm heinäkuun 31 p:nä.

Tilapäisenä apulaisaktuaarina toimi tammikuun 1 p:stä maaliskuun 31 p:ään toimistoapulainen, filosofian maisteri L.E. Ruotsalainen sekä huhtikuun 1 p:stä vuoden loppuun saakka filosofian maisteri K.E. Bruun. Vastaperustettuun tilapäiseen apulaisaktuaarin virkaan kaupunginhallitus valitsi syyskuun 16 p:stä alkaen filosofian maisteri H.M. Jänneksen. Tilapäisinä toimistoapulaisina toimivat rouvat E.I. Paasio ja M.A. Nenonen sekä neidit A.V. Udd ja

A.A. Seppelin koko vuoden, rouva E.E. Unkari tammikuun 1 p:stä toukokuun 31 p:ään, rouva I.M. Tarmo tammikuun 1 p:stä kesäkuun 30 p:ään, rouva A.I. Åström tammikuun 1 p:stä syyskuun 15 p:ään, neiti A.C. Lindfors helmikuun 1 p:stä vuoden loppuun saakka, rouva A-M. Korte helmikuun 1 p:stä toukokuun 31 p:ään, rouva E. Ala-Härkönen helmikuun 1 p:stä elokuun 15 p:ään, rouva E.M. Spolander helmikuun 1 p:stä syyskuun 15 p:ään, rouva M. Pernaja maaliskuun 1 p:stä toukokuun 15 p:ään sekä lokakuun 5 p:stä vuoden loppuun saakka, ylioppilas E.K.J. Salminen huhtikuun 1 p:stä toukokuun 15 p:ään sekä neiti S.O. Salovaa- ra marraskuun 1 p:stä vuoden loppuun saakka. Tilapäisen toimistoapulaisen virkaan valittiin syyskuun 16 p:stä lähtien rouva T.E. Kupiainen ja lokakuun 1 p:stä lähtien neiti I.T. Turunen. Tilapäisenä vahtimestarin apulaisena toimi koko vuoden herra M. Närhi.

Avoimia virkoja ja niistä johtuvia viransijaisuuksia hoitivat: kirjaston- ja arkistonhoitajan virkaa apulaisaktuaari L.O. Kivekäs oman toimensa ohella tammikuun 1 p:stä helmikuun 28 p:ään, kirjasto- ja arkistotoimittajien virkaa apulaisaktuaari L.O. Kivekäs oman toimensa ohella maaliskuun 1 p:stä huhti- kuun 30 p:ään, 23.palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa toimistoapulainen E.M. Inberg tammikuun 1 p:stä maaliskuun 31 p:ään ja toukokuun 3 p:stä 31 p:ään sekä toimistoapulainen A.H. Ikonen marraskuun 30 p:stä joulukuun 31 p:ään, 21.palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa toimistoapulainen G.M.A. Pontell tammikuun 1 p:stä maaliskuun 31 p:ään ja toukokuun 3 p:stä kesäkuun 30 p:ään sekä tilapäinen toimistoapulainen E.I. Paasio marraskuun 30 p:stä joulukuun 31 p:ään, 20.palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa toimistoapulainen A.D.Grön- roos tammikuun 1 p:stä maaliskuun 31 p:ään ja toukokuun 3 p:stä kesäkuun 30 p:ään sekä toimistoapulaiset E.M. Järnefelt ja M.M. Markkula helmikuun 1 p:stä maaliskuun 31 p:ään ja 18.palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa seuraavat ti- lapäiset toimistoapulaiset: I.M. Tarmo tammikuun 1 p:stä maaliskuun 31 p:ään ja toukokuun 3 p:stä 31 p:ään, A.I. Åström helmikuun 1 p:stä syyskuun 15 p:ään, E.E. Unkari helmikuun 1 p:stä toukokuun 31 p:ään ja A.V. Udd elokuun 1 p:stä syyskuun 15 p:ään.

Virkalomaa sairauden vuoksi nauttivat aktuaari Å.J. Saxén helmikuun 3 p:stä syyskuun 2 p:ään, toimistoapulainen H.M. Suolahti tammikuun 1 p:stä marras- kuun 29 p:ään ja toimistoapulainen S.S. Rainio helmikuun 20 p:stä huhtikuun 10 p:ään, jota paitsi myönnettiin eräitä lyhyempiä sairauslomia. Viransijai- suuksia sairauslomien johdosta hoitivat: ylempään palkkaluokan aktuaarin vir- kaa apulaisaktuaari V.M. Krisé helmikuun 3 p:stä huhtikuun 2 p:ään, aktuaari A-M. Lipponen huhtikuun 3 p:stä heinäkuun 2 p:ään, tilapäinen apulaisaktuaa- ri K.E. Bruun heinäkuun 3 p:stä elokuun 2 p:ään ja aktuaari V. Kuhlefeldt elo- kuun 3 p:stä syyskuun 2 p:ään, alemman palkkaluokan aktuaarin virkaa apulais- aktuaari V.M. Krisé huhtikuun 3 p:stä toukokuun 2 p:ään, apulaisaktuaari L.O. Kivekäs toukokuun 3 p:stä heinäkuun 2 p:ään ja tilapäinen apulaisaktuaari K.E. Bruun elokuun 3 p:stä syyskuun 2 p:ään, apulaisaktuaarin virkoja tila- päinen apulaisaktuaari, sittemmin kirjasto- ja arkistotoimittajien L.E. Ruot- salainen helmikuun 3 p:stä heinäkuun 2 p:ään, 23.palkkaluokan toimistoapu- laisen virkaa toimistoapulainen A.H. Ikonen tammikuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään ja lokakuun 1 p:stä marraskuun 29 p:ään, toimistoapulainen E.M. Inberg huhti- kuun 3 p:stä toukokuun 2 p:ään ja kirjaaja A.V. Jäppinen toukokuun 3 p:stä heinäkuun 2 p:ään, kirjaajan virkaa toimistoapulainen S.S. Rainio toukokuun 3 p:stä heinäkuun 2 p:ään, 21.palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa toimisto- apulainen A.T. Railio tammikuun 1 p:stä 31 p:ään, toimistoapulainen M.S. Sand- ström helmikuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään, toimistoapulainen G.M. Pontell huh- tikuun 3 p:stä toukokuun 2 p:ään ja tilapäinen toimistoapulainen E.I. Paasio lokakuun 1 p:stä marraskuun 29 p:ään, 20.palkkaluokan toimistoapulaisen vir- kaa toimistoapulainen E.I. Rydberg tammikuun 1 p:stä heinäkuun 31 p:ään, toi- mistoapulainen S.M.M. Österlund helmikuun 20 p:stä maaliskuun 31 p:ään, tou- kokuun 3 p:stä heinäkuun 2 p:ään ja elokuun 1 p:stä 31 p:ään ja toimistoapu- lainen A.D. Grönroos huhtikuun 3 p:stä toukokuun 2 p:ään sekä 18.palkkaluo- kan toimistoapulaisen virkaa tilapäiset toimistoapulaiset E.M. Spolander tam- mikuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään, A.V. Udd helmikuun 20 p:stä maaliskuun 31 p:ään ja toukokuun 3 p:stä heinäkuun 2 p:ään sekä I.M. Tarmo huhtikuun 3 p:stä toukokuun 2 p:ään.

Virkavapeana oli koko vuoden toimistoapulainen A.A.B. Ahlman, jonka viran- sijaisena olivat toimistoapulainen S.I. Anijärvi kesäkuun 30 p:ään ja toimis- toapulainen A.D. Grönroos heinäkuun 1 p:stä alkaen; näiden virkoja hoitivat tilapäiset toimistoapulaiset E. Ala-Härkönen elokuun 15 p:ään ja A.A. Seppelin

elokuun 16 p:stä alkaen. Palkatonta virkalomaa nauttivat tammikuun ajan osallistukseen väestönlaskentaan toimistoapulaiset T.M. Heimo ja M.M. Markkula. Edellä mainitun viransijaisena toimi kirjaaaja A.V. Jäppinen ja hänen viransijaisenaan toimistoapulainen L.O. Arjomaa, jonka virkaa hoiti neiti A.C. Lindfors. Rouva Markkulan viransijaisena toimi tilapäinen toimistoapulainen A.I. Åström.

Ylityökorvaukset. Palkkalautakunnan esityksestä määräsi kaupunginhallitus, että tilastotoimiston viranhaltijoista toimistopäällikkö ja aktuaarit ovat johtavia viranhaltijoita, jotka eivät ole oikeutettuja ylityökorvaukseen.

Osallistuminen kursseihin. Suomen FAO-toimikunnan järjestämiin kansainvälisiin tilastokursseihin Helsingissä syyskuun 6-15 p:nä ottivat osaa toimistopäällikkö K-E. Forsberg, aktuaarit A.J. Saxén ja A. Kytömaa sekä kaikki apulaisaktuaarit. Kurssin aikana vieraili Baselin kaupungin tilastotoimiston johtaja, tri W. Kull tilastotoimistossa. Aktuaari A. Kytömaa otti osaa kaupunginhallituksen järjestelytoimiston järjestämiin toimistoesimiehille tarkoitettuihin konttoriteknillisiin kursseihin lokakuun 9 p:n ja 19 p:n välisenä aikana.

Virka-aika. Tilastotoimiston esityksestä päätti kaupunginhallitus, että tilastotoimiston päätoimiston virka-aika on arkisin klo 8.45-16.00, 3/4 tunnin aamiaistaucin, paitsi lauantaisin sekä pyhä- ja juhlapäivien samoin kuin vapunpäivän aattona, jolloin virka-aika on klo 8.45-13.15 ilman aamiaistaukoa. Koneosaston virka-aika on arkisin klo 8.45-15.45 puolen tunnin aamiaistaucin.

Toimistohuoneisto. Sittenkun kiinteän omaisuuden tarkastajat olivat tehneet huomautuksen kaupunginarkiston arkistotiloista, oli kaupunginhallitus kehoittanut kiinteistölautakuntaa tekemään ehdotuksen tontin varaamisesta kaupunginarkiston ja mahdollisesti myös tilastotoimiston yhteisiä tarpeita varten. Kiinteistötoimiston tonttiosaston pyynnöstä antoi tilastotoimisto lausunnon tilantarpeestaan.

Yleisten vuokrankorotusten johdosta korotettiin tilastotoimiston entiselle siivoojalle vuokratun huoneen kuukausivuokra 650 markaksi.

Julkaisutoiminta. Toimintavuoden aikana ilmestyivät seuraavat tilastotoimiston julkaisemat teokset:

	Kesäkuun 20 p:nä	Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri. 23. 1951. XVI + 545 s.
"	20 "	Kommunalkalender för Helsingfors stad. 23. 1951. XVI + 544 s.
Elokuun 16	"	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma. 28. 1950. XXXIII + 329 s.
"	16 "	Kommunal författningssamling för Helsingfors stad. 28. 1950. XXXIV + 328 s.
"	16 "	Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta. 60. 1947. Edellinen osa. IV + 276 s.
Syyskuun 5	"	Helsingin kaupungin tilasto I. Terveysten- ja sairaanhoito. 32. 1947. Edellinen osa. IV + 191 s.
Lokakuun 31	"	Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja - Statistisk årsbok för Helsingfors stad. 40. 1951. XIII + 393 s. + kartta.

Julkaisun "Tilastollisia kuukausitietoja Helsingistä" toisen vuosikerran vihott 1-12 ilmestyivät tammikuun 27 p:nä, maaliskuun 2 p:nä, huhtikuun 10 p:nä, toukokuun 7 p:nä ja 29 p:nä, kesäkuun 20 p:nä, heinäkuun 26 p:nä, elokuun 25 p:nä, syyskuun 21 p:nä, lokakuun 10 p:nä, joulukuun 11 p:nä ja vuoden 1952 tammikuun 2 p:nä.

Myöhemmin ilmestyvistä julkaisuista valmistuivat vuoden aikana seuraavat eripainokset: yhteiskunnallisen huollon, lastensuojelulautakunnan, kaupungin kirjaston, satamalaitoksen ja teurastamon (suomen- ja ruotsinkielisenä) toimintakertomukset v:lta 1949, lastensuojelulautakunnan, työnvälitystoimiston ja liikennelaitoksen (suomen- ja ruotsinkielisenä) toimintakertomukset v:lta 1950 sekä tietoja lukuvoodelta 1949/50 Helsingin kaupungin kansakouluista (suomen- ja ruotsinkielisenä).

Eripainoksia otettiin seuraavista asetuskokoelmassa julkaistuista asetuksista: virkasäännön muutoksesta 200 kpl, sairaalataksasta 800 kpl, Sibeliusviikon sääntöjen säännöistä 500 kpl, poliisijärjestyksen muutoksista 5 000 + 5 000 kpl, työntekijäin vuosilomasäännöstä 6 000 kpl, työntekijäin sairaus- ja hautausapuasäännöstä 6 000 kpl, virkasäännöstä 15 000 kpl. henkilövuokra-

autotaksasta 200 kpl, kuorma-autotaksasta 400 kpl, raastuvanoikeuden tyjärjestyksestä 500 kpl, nuohoustaksasta 500 kpl sekä sosiaaliohjesäännöstä, lastensuojelulautakunnan alaisten lasten- ja nuorison huoltolaitosten ohjesäännöstä ja huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten ohjesäännöstä 1 000 kpl.

Uusia painoksia otettiin seuraavista: järjestysohjeista henkilöautoilla harjoitettavaa ammattimaista alueliikennettä varten 1 000 kpl, matkustussäännöstä 300 kpl, kaupunginorkesterin järjestyssäännöstä 400 kpl ja leski- ja orpoeläkekasvan säännöistä 1 700 kpl.

Tilanne kirjapainoalalla oli edelleenkin vaikea. Terveysten- ja sairaanhoitojulkaisun edellisen osan kaksi vuosikertaa ladottiin samanaikaisesti kahdessa kirjapainossa. Koska vuoden lopussa kaupungin painatus- ja hankintatoimistoon hankittiin rotaprinttite ja kaupunginhallituksen yleisjaosto oli päättänyt, että kunnallinen asetuskokoelma ja kertomus kunnallishallinnosta vuoden 1952 alusta painettaisiin tällä laitteella, tilastotoimisto, johon tämä varten syyskuun 16 p:stä alkaen palkattiin tilapäinen apulaisaktuaari, ryhtyi valmistamaan kuluvan vuoden kunnalliskertomusta.

Kunnalliskertomuksen julkaiseminen. Koska painatus- ja hankintatoimisto säästävyyssyistä oli ehdottanut, että julkaisusta Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta vastaisuudessa jätettäisiin pois kaupunginvaltuustoa koskeva osa, antoi tilastotoimisto asiasta lausuntonsa. Yhtyen tilastotoimiston esittämiin näkökohtiin kaupunginhallitus päätti hylätä painatus- ja hankintatoimiston tekemän esityksen.

Väestönlaskenta. Väestönlaskenta, johon useat toimiston viranhaltijat osallistuvat, aiheutti sekä välillisesti että välittömästi toimistolle lisätyötä. Edellisessä kertomuksessa luetellut piiritoimikunnat hoitivat aineiston keräämistä ja ensimmäistä tarkastusta. Useimmat toimikunnat päättivät työnsä helmikuun aikana. Väestönlaskennan keskuskansliassa suoritettiin sen jälkeen perusteellinen tarkastus ja hoidettiin laajaa kirjeenvaihtoa muiden Suomen kuntien laskentatoimikuntien ja rekisterinpitäjien kanssa. Uuteen vaiheeseen siirryttiin heinäkuussa, jolloin ryhdyttiin vertaamaan henkilötietoja kirkonkirjoihin ja vastaaviin rekistereihin. Tämä vaihe jatkui vielä vuoden päättyessä. Ennakotiedot väestönlaskennan tuloksista voitiin julkaista huhtikuun 10 p:nä kuukausijulkaisussa n:o 3/1951.

Väestönlaskennan yleisiä menoja maksettiin kaupungin varoista v. 1950 196 199 mk ja v. 1951 162 447 mk. Kaupungin suorittamat vuokramenot olivat v. 1950 371 450 mk ja v. 1951 152 255 mk, jonka lisäksi keskuskanslian vuokraa työnvälitystoimiston huoneistosta helmikuusta 1951 alkaen ei ole veloitettu. Valtion varoja palkkauksia ym. varten on vuosina 1950-51 suoritettu 14 219 175 mk. - Keskuskanslian vanhimpana kanslia-apulaisena toimi vuoden 1951 tammikuun loppuun saakka tilastotoimiston toimistoapulainen T. M. Heimo, helmikuun 1 p:stä 13 p:ään herra V. Laiho, helmikuun 14 p:stä kesäkuun 30 p:ään sekä elokuun 13 p:stä vuoden loppuun saakka filosofian maisteri A. Järventaus ja heinäkuun 1 p:stä elokuun 12 p:ään herra T. Tapani.

Väestönlaskenta-aineiston hyväksikäyttäminen; sähkökojetutkimus. Kaupunginhallituksen edellisenä vuonna tekemän päätöksen mukaisesti oli tilastotoimisto saanut tehtäväkseen väestönlaskennan yhteydessä eri kaavakkeella kerättyä tietoja kotikäytössä olevista sähkökojeista. Sittemmin teki kaupunginhallituksen asettama asunto- ja asemakaavaneuvottelukunta esityksen, että tilastotoimisto väestönlaskennan aineiston perusteella keräisi toimikunnalle tietoja Helsingin *asumisoloista*. Kaupunginhallituksen hyväksyttyä tämän esityksen, ryhtyi tilastotoimisto käsittelemään kerättyä aineistoa yhdistäen sähkökoje- ja asumisolotutkimukset yhdeksi tehtäväksi. Asunto- ja asemakaavaneuvottelukunnalle voitiin pyydetty tiedot antaa kesän ja syksyn kuluessa, jota paitsi selonteko tutkimuksen tuloksista julkaistiin kuukausijulkaisussa n:o 10/1951. Sähkökojetutkimuksen yhteenvetotaulukoiden luovuttaminen sähkölaitokselle siirtyi seuraavaan vuoteen.

Tilastollisen päätoimiston lähettämän kiertokirjeen johdosta tilastotoimisto teki esityksen, että toimisto määrärahojensa puitteissa ja yhteistoimien päätoimiston kanssa saisi hankkia tarpeellisiksi katsomiaan tietoja väestönlaskennasta, mm. siitä, mihin seurakuntaan tai rekisteriin kukin henkilö kuului sekä kotiosoitteen ja työpaikan osoitteen välisestä suhteesta. Tähän esitykseen kaupunginhallitus suostui.

Lapset ja nuoret liitosalueella. Lastentarhakomitean pyynnöstä ja koska asia myös kiinnosti eräitä kouluviranomaisia, keräsi tilastotoimisto väestön-

laskenta-aineistosta tietoja liitosalueen ja Ruskeasuon lapsista ja nuorista. Tiedot julkaistiin myös kuukausijulkaisussa.

Nuorisotutkimus. Raittiuslautakunnan pyydettyä tilastotoimiston lausuntoa nuorison väkijuomien käyttöä valaisevan tutkimuksen ohjelmasta ja kun oli ilmennyt, että myös nuorisotyölautakunta suunnitteli tutkimusta nuorison oloista, esittivät molemmat lautakunnat, että tilastotoimisto suorittaisi nuorison vapaa-ajan harrastuksia ja väkijuomien käyttöä valaisevan haastattelututkimuksen. Kaupunginhallituksen hyväksytyä esityksen, tilastotoimisto marraskuussa suoritti ko. tutkimuksen. Kerätyn aineiston käsittely jatkui vuoden vaihteessa.

Vanhustutkimus. Vanhusten olojen parantamista harkitsemaan asetettu komitea teki tilastotoimistolle esityksen, että toimisto suorittaisi tutkimuksen helsinkiläisten vanhusten oloista. Kaupunginhallitus hyväksyi sittemmin tilastotoimiston tutkimusta varten laatiman ohjelman, jonka mukaan tutkimus suoritettaisiin vuoden 1952 talvella.

Liikehuoneistotietojen keräys. Koska kiinteistötoimiston asemakaavaosasto oli esittänyt, että yleissamakaavan suunnittelemista ja vanhojen kaupunginosien saneerausohjelman laatimista varten tarvittiin tietoja liikehuoneistoista eri kaupunginosissa, tilastotoimisto, kaupunginhallituksen hyväksytyä toimiston asiassa tekemän esityksen, kesällä ja syksyllä keräsi tarvittavat tiedot.

Helsinkiin vuosina 1880-1920 tapahtuneen muuttoliikkeen selvittäminen. Aikoinaan on tilastotoimistossa selvitetty seurakuntain arkistoissa olevien alkuperäisten tietojen perusteella kaupunkiin suuntautunutta muuttoliikettä ajanjaksona 1820-1880. Koska kaupungin historiategokseen tarvitaan tietoja myös ajanjaksosta 1880-1920, ryhtyi tilastotoimisto historiatoimikunnan aloitteesta tekemään vastaavia yhdistelmiä.

Tapaturmat kaupungin töissä. Kaupunginhallitukselle annettiin lausunto kaupungin laitoksille yhtenäisen tapaturmatilastokortiston käyttöön ottamisesta. Tässä yhteydessä tilastotoimisto neuvotteluissa vakuutusyhtiö Pohjolan kanssa, missä kaikki kaupungin palveluksessa olevat, paitsi liikennelaitoksen henkilökunta, on vakuutettu tapaturman varalta, sai aikaan sopimuksen, jonka mukaan tilastotietoja kaupungin töissä vuosittain sattuvista tapaturmista on saatavissa.

Eräiden kaupunginosien ja alueiden nimet. Tilastotoimiston vuoden 1950 aikana tekemä esitys eräiden kaupunginosien nimien vahvistamisesta ei kertomusvuoden aikana johtanut tulokseen. Vuoden aikana teki toimisto uuden esityksen käsitteen "Suur-Helsinki" käyttämisestä sekä "Kanta-Helsingin" ja "liitosalueen" nimien vahvistamisesta.

Lausuntoja ja esityksiä. Paitsi edellä mainituissa tapauksissa antoi tilastotoimisto seuraavat lausunnot: kaupunginvaltuutettu Gröndahlin ym. aloitteesta systemaattisesti järjestetyn kaupungin ohje- ja johtosääntöjen kokoelman julkaisemisesta; tilapäisen henkilökunnan palvelussuhteesta sekä eräästä kaupungin aloitetoimintaan kuuluvasta ehdotuksesta.

Kertomusvuoden aikana tehtiin vielä seuraavat esitykset: Koska tilastotoimiston toimistopäällikön palkkaa taannehtivasti lokakuun 1 päivästä 1950 lukien oli korotettu ja entinen toimistopäällikkö juuri mainittuna päivänä oli siirtynyt eläkkeelle, myönsi kaupunginvaltuusto tilastotoimiston esityksestä filosofian maisteri Otto Bruunille ylimääräisen eläkkeen; tilastotoimiston esitys, että huoneiston vartiointi lopetettaisiin ja toimistokoneet vakuutettaisiin varkauden varalta, hylättiin; tilastotoimiston esitystä eräiden toimiston johtavien viranhaltijoiden pätevyysvaatimusten vahvistamisesta ei vuoden aikana käsitelty loppuun; tilastotoimiston esityksen johdosta, että kaikilta V kielitaitoluokkaan kuuluvilta toimistoapulaisilta sekä vahtimestarilta ja apulaisvahtimestarilta vaadittaisiin myös ruotsinkielen välttävä suullinen taito, päätti kaupunginhallituksen yleisjaosto, että se sanottuja virkoja vastedes täyttäessään tulee harkitsemaan näihin virkoihin valittavilta vaadittavaa ruotsinkielen taitoa.

Tietojen ja selvitysten antaminen. Kaupunginkansliaan lähetettiin sekä suomen- että ruotsinkielisinä tilastotoimiston laatimat kaupunginvaltuuston esityslistojen ja kaupunginhallituksen mietintöjen hakemistot sekä suomenkielisenä kaupunginhallituksen esityslistojen hakemisto. Samoin annettiin kaupunginkansliaan useita sen pyytämiä tietoja, esimerkiksi laskettiin eräitä viime vuosien investointien tuloksia esittäviä indeksisarjoja sekä vuosi-

heljänneksittäin kaupungin tuntipalkkaisten työntekijäin keskimääräiset urakapalkat.

Kaupungin eri virastoille välitettiin kuukausittain sosiaalisen tutkimustoimiston laskema elinkustannusindeksi. Laivaliikenteestä laadittiin kuukausittain satamakonttorin päiväkirjoja käyttämällä tilasto ja tiedot lähetettiin satamaviranomaisille. Huoltolautakunnan vuosikertomusta varten laadittiin tilastotiedot yhteiskunnallista huoltoa saaneista henkilöistä sekä irtolaisista, alkoholisteista ja raittiushuollossa olleista nuorista henkilöistä, mitkä tiedot myös lähetettiin sosiaaliseen tutkimustoimistoon virallista tilastoa varten. Samoin laadittiin lastensuojelulautakunnan vuosikertomusta varten yhdistelmät huolletuista lapsista. Kansakouluoppilaiden vaihtumista ym. heitä koskevia tietoja kerättiin ja lähetettiin kansakoulujen tarkastajille ja oppivelvollisten lasten luetteloon. Samoin kerättiin virallista tilastoa varten tietoja kansakoulujen, lastentarhain ja ammattikoulujen oppilasta. Kiinteistötoimiston asemakaavaosastolle annettiin tiedot henkikirjotetusta väestöstä sekä väestönlaskennan ennakkoluvut kortteleittain. Liikennelaitokselle annettiin tietoja Pohjois-Haagan ja Etelä-Kaarelan rakennustoiminnasta. Terveystoimistolle lähetettiin yhteenvedo kunnan sairaanhoitajattarien toiminnasta. Useita kaupungin laitoksia avustettiin yhteenvedo- ja laskutoimituksissa.

Valtiokalenteria varten laadittiin luettelo kaupungin virastoista ja niiden viranhaltijoista. Vakuutusyhtiö Pohjolalle lähetettiin tietoja tapaturman varalta vakuutettujen kaupungin viranhaltijain ja työntekijäin luvusta ja vuosiansioista. Tilastolliseen päätoimistoon annettiin tiedot Helsingin muuttoliikkeestä, tilastotoimiston keräämät tiedot yleishyödyllisistä rahastoista sekä kaupungin raha-asioita koskeva tilasto. Sosiaaliseen tutkimustoimistoon lähetettiin vuosineljänneksittäin tietoja Helsingin rakennustoiminnasta. Uudenmaan lääninhallitukselle toimitettiin eräitä sen vuosikertomustaan varten tarvitsemia tietoja. Eduskunnan kirjastolle annettiin tiedot tilastotoimiston kirjaston ulkomaisesta, tieteellisestä aikakaus- ja acta-kirjallisuudesta. Tampereen kaupunginaktuaarille lähetettiin eräitä Tampereen tilastollista vuosikirjaa varten tarvittavia tietoja. Turun yliopiston maantieteen professorille Leo Aariolle lähetettiin väestönlaskennan ennakkotiedot väkiluvusta kortteleittain. Lauttasaaren ruotsinkielisen oppikoulun kannatusyhdistykselle annettiin lausunto oppilasaineksen riittäväisyydestä.

Pohjoismaiden suurkaupunkien tilastokonttoreille lähetettiin tietoja niiden vuosikirjoissa julkaistavaa, näiden kaupunkien yhteistä tilastoa varten. Maailman terveydenhoitojärjestölle sekä Lontoon General Register Office'lle lähetettiin säännöllisesti tietoja väestönmuutoksista. Oslon yliopiston sosiologiselle laitokselle annettiin sen pyytämiä väestötietoja. ECE-järjestölle lähetettiin verotaakkaa koskevia tietoja. Sitä paitsi annettiin lukuisia tietoja yksityisille henkilöille.

Menot ja tulot. Seuraava taulukko osoittaa tilastotoimistolle myönnettyjen määrärahojen käytön:

Talousarvion momenttiniemi	Määräraha talousarvion mukaan	Siirto- ja lisämäärärahat	Yhteensä	Menot tilien mukaan	Määrärahan säästö(+) tai ylitys(-)
Sääntöpalkkaiset virat	11 990 500	1) 3 522 584	15 513 084	15 513 084	-
Tilap.työvoimaa	3 220 840	2) 144 000	3 364 840	3 310 105	+ 54 735
Vuokra	619 392	3) 130 800	750 192	750 192	-
Valaistus	13 200	-	13 200	22 262	4) - 9 062
Siivoaminen	75 000	5) 28 256	103 256	103 256	-
Painatus- ja sidonta, sm.	7 000 000	6) 831 307	7 831 307	6 893 208	7) +938 099
Tarverahat	793 072	-	793 072	912 938	4) -119 866
Erikoistutkimus	650 000	-	650 000	689 041	4) - 39 041
Yhteensä	24 362 004	4 656 947	29 018 951	28 194 086	7) +938 099

1) Ks. viitteitä seuraavalla sivulla.

Toimiston tulot myydyistä julkaisuista ja ent. siivoojalle vuokratusta huoneesta olivat 115 316 mk.

- 1) Siitä 2 399 654 mk korotettujen palkkojen maksamiseen ja 1 122 930 mk sairauslomasijaisten palkkaamiseen.
 - 2) Uuden tp. apulaisaktuaarin palkkaamiseen.
 - 3) Korotetun vuokran suorittamiseen.
 - 4) Kvston sallima ylitys.
 - 5) Korotettujen palkkojen suorittamiseen.
 - 6) Siirretty v:lta 1950.
 - 7) Siirretty v:een 1952.
-